

ACTIEPLAN

- **Meerjarenplan**   2004-2007
- **Activiteitenplan**   2004-2005

GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR EEN VEILIGE WERKOMGEVING

**Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing
Midden- en West Brabant (RPC)**

juni 2004

Inhoud

1. Inleiding	pag. 3
2. Probleembeschrijving	4
2.1. Aard en omvang van de criminaliteit	4
2.2. Landelijk beeld	4
2.3. Gevolgen	4
2.4. Concrete knelpunten	5
2.5. Regionaal beeld	6
3. Over het RPC	7
3.1. Structuur	7
3.2. Missie	7
3.3. Doel	7
3.4. Verantwoordelijkheden	8
4. Aandachtsvelden en activiteiten	9
4.1. Meetbare afspraken	9
4.2. Aandachtsvelden	9
4.2.1. Voorlichting en communicatie	9
4.2.2. Regiobrede nulmeting	10
4.2.3. Keurmerk Veilig Ondernemen	10
4.2.4. Aanpak "freeriders"	11
4.2.5. Aanpak urgente bedrijvenlocaties	11
4.2.6. Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan	12
4.2.7. ISPS code	12
5. Wat gebeurt er al?	13
5.1. Collectieve Beveiliging Bedrijventerreinen	13
5.2. KVO-projecten	13
5.3. Veiligheid in de horeca	14
6. Beheer	15
6.1. Samenstelling RPC	15
6.2. Personele bezetting en taakverdeling	15
6.3. Financiering	15
6.4. Communicatie	16
Bijlagen	
1. Overzicht van de gesprekken/interviews met "sleutelfiguren" uit de regio en uit het netwerk van NPC / RPC's	
2. Oprichtingsdocument en startnotitie RPC van 16-12-2003	
3. Bestuursleden van RPC Midden- en West-Brabant	
4. Samenstelling projectbureau	
5. Coördinatoren integrale veiligheid politie in Midden- en West-Brabant	
6. Begroting 2004-2005	
7. Projectbegroting 2004-2007	

1. Inleiding

De criminaliteit en onveiligheid nemen toe in onze Nederlandse samenleving en vormen dé bedreiging voor een veilige leef- en werkomgeving.

Ruim 80% van de bedrijven in Nederland wordt jaarlijks geconfronteerd met de schade van allerlei vormen van criminaliteit. Criminaliteit kost het bedrijfsleven in Nederland jaarlijks naar schatting drie miljard euro.

Midden- en West-Brabant vormen hierop geen uitzondering; criminaliteit en onveiligheid zijn ook hier voor bedrijven een groeiend en structureel probleem. Vanuit het regionale bedrijfsleven ontstaat een toenemende vraag naar meer veiligheid als gevolg van overlast, criminaliteit en agressie. Het besef is aanwezig dat een gezamenlijke aanpak van de onveiligheid onontbeerlijk is om de veiligheidsproblemen te kunnen aanpakken. Veiligheidszorg is daarmee een verantwoordelijkheid van alle betrokkenen.

Als antwoord op de toenemende onveiligheid in en rond bedrijven is begin 2004 in Midden- en West-Brabant met steun van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC) een eigen Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC) opgericht: publiek-private samenwerking die tot doel heeft om die vormen van criminaliteit aan te pakken waarvan het bedrijfsleven slachtoffer wordt.

Het RPC – voluit: Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Midden- en West-Brabant – is een initiatief van het regionale bedrijfsleven (MKB, BZW en Kamers van Koophandel) en de regiopolitie. Deze publieke en private partners zijn het erover eens dat het zo niet langer kan. Daarom worden in dit actieplan concrete maatregelen en acties benoemd om de preventie tegen criminaliteit, gericht tegen het bedrijfsleven, binnen afzienbare tijd aantoonbaar te verbeteren.

Dit actieplan bestaat uit een meerjarenplan 2004 – 2007 met uitwerking van activiteiten over de periode 2004/2005. Het plan begint (hoofdstuk 2) met een probleembeschrijving met daarin aandacht voor de aard en omvang van de criminaliteit, alsmede voor de gevolgen daarvan voor bedrijven, landelijk en regionaal.

Vervolgens wordt de structuur van het RPC beschreven en de missie en het doel geformuleerd met daaraan gekoppeld de verantwoordelijkheid van de betrokken partijen (hoofdstuk 3).

In hoofdstuk 4 worden concrete aandachtsvelden en activiteiten benoemd waarmee het RPC het gestelde doel wil bereiken.

Hoofdstuk 5 bevat een korte weergave van de bestaande en lopende activiteiten, gericht op het voorkomen van en optreden tegen allerhande vormen van overlast en criminaliteit, voor zover relevant voor het bedrijfsleven in Midden- en West-Brabant.

Hoofdstuk 6 behandelt tot slot een aantal beheersaspecten nodig voor de realisatie van dit actieplan, zoals personele bezetting, financiering en communicatie.

2. Probleembeschrijving

2.1. Aard en omvang van de criminaliteit

Hier wordt ingegaan op de aard en omvang van de criminaliteit in en rond het bedrijfsleven in Nederland en Midden- en West-Brabant en op de gevolgen die dit heeft voor de veiligheid en de bedrijfsvoering. Nauwkeurige cijfers en gegevens uit slachtofferonderzoeken onder ondernemers in zowel Nederland als in onze regio ontbreken volledig of zijn slechts ten dele beschikbaar. Het geschetste beeld is dan ook samengesteld aan de hand van publicaties van het NPC en het bedrijfsleven¹, uit geregistreerde cijfers van de (regio-)politie en, met behulp van interviews, uit ervaringsgegevens van politiemedewerkers en ondernemers².

Veel mensen denken bij criminaliteit in en rond bedrijven vooral aan diefstal van geld of goederen. Dat is inderdaad een veel voorkomende schadevorm. Maar er zijn er meer. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen externe criminaliteit (misdrijven begaan door personen van buiten het bedrijf) en interne criminaliteit (door personen van binnen het bedrijf).

De meest voorkomende vormen van externe criminaliteit zijn: diefstal, inbraak en vandalisme, gevolgd door roofovervallen, afpersing en sabotage.

De meest voorkomende vormen van interne criminaliteit zijn: diefstal van goederen, diefstal van geld, fraude, verduistering, diefstal van informatie en corruptie. En er zijn mengvormen, zoals diefstal van buiten met hulp van binnen het bedrijf.

2.2. Landelijk beeld

Ofschoon ruim 80% van de Nederlandse bedrijven slachtoffer is van criminaliteit, zijn er veel verschillen in de omvang en de aard van het slachtofferschap.

Het aantal bedrijven dat getroffen wordt door criminele acties, is relatief gezien het grootst in de sectoren detailhandel, horeca en transport. Binnen die sectoren zijn er uiteraard ook weer verschillen te duiden.

Zo is vernieling een in de sector horeca veel voorkomend delict waarvan ruim een op de drie ondernemers slachtoffer wordt. Bedrijven in de sector vervoer, opslag en communicatie hebben verder relatief veel te maken met vernieling van transportmiddelen. De detailhandel wordt veel geconfronteerd met diefstal.

Niet alleen de sector waarin het bedrijfsleven actief is, leidt tot verschillende vormen van criminaliteit, ook de locatie heeft invloed op aard en omvang van de criminaliteit. Zo zijn de omvang en ernst van de criminaliteit veelal het grootst in de (grotere) steden. Daar is op sommige locaties, bijvoorbeeld probleemwijken met "veelplegers", de cumulatie van problemen zo groot dat de beschikbare preventieve en repressieve inzet en middelen niet (langer) toereikend zijn.

2.3. Gevolgen

Criminaliteit is voor veel bedrijven een grote kostenpost. De materiële schade loopt volgens schattingen op tot ca. 3 miljard euro per jaar. Daar komen bij alle kosten voor het treffen van preventieve maatregelen. In totaal gaat hiermee liefst vijf procent van de winst van bedrijven in rook op. Deze kosten worden normaliter aangemerkt als bedrijfsrisico, maar kunnen in voorkomende gevallen zo hoog oplopen dat ze een te zware financiële last voor het bedrijf vormen.

Een hoge mate van criminaliteit en onveiligheid zorgt er bovendien voor dat het moeilijk kan zijn om personeel te werven en te behouden. Ook kunnen zich problemen voordoen bij het verzekeren en financieren van bedrijven of sectoren die herhaald slachtoffer van misdrijven zijn geworden (bijvoorbeeld juweliers).

¹ Bron: Actieplan Veilig Ondernemen, NPC, Den Haag, januari 2004.

² Een overzicht van de gehouden interviews zit als bijlage 1 achterin dit actieplan.

Minstens zo erg als de financiële schade zijn het persoonlijk letsel en leed van heel wat medewerkers en eigenaren van bedrijven. Met ruim zes miljoen medewerkers en vier miljoen klanten lopen dagelijks meer dan tien miljoen mensen direct of indirect het risico slachtoffer te worden van criminaliteit tegen bedrijven. Met name de slachtoffers van geweldsmisdrijven krijgen vaak te maken met langdurige psychische problemen, die bijna altijd tot ziekteverzuim en in extreme gevallen tot overplaatsing of arbeidsongeschiktheid leiden.

De problemen als gevolg van deze negatieve veiligheidsspiraal doen zich voor in alle sectoren van het midden- en kleinbedrijf, op bedrijventerreinen, industrieterreinen, in winkelgebieden en uitgaanscentra. Bovendien doen deze ontwikkelingen zich niet alleen meer voor in de grote steden, maar ook steeds vaker in de kleinere steden en in dorpen.

2.4. Concrete knelpunten

Dat de omvang van de criminaliteit tegen het bedrijfsleven en de bijbehorende schade zo zijn gestegen, kent naast autonome maatschappelijke verklaringen uiteraard ook zijn oorzaken in tekortkomingen op het vlak van repressie en preventie. Tot voor kort werd de op het bedrijfsleven gerichte criminaliteit onvoldoende door politie en justitie erkend en herkend als apart te onderscheiden categorie van preventie, opsporing en vervolging. Dat wil zeggen dat de genomen repressieve maatregelen en inzet geen gelijke tred hebben gehouden met de groei in de omvang van de criminaliteit. Hierdoor werd/wordt door (delen van) het bedrijfsleven de repressieve inzet in kwantitatieve en in kwalitatieve zin als onvoldoende ervaren. Dat geldt a fortiori in die gebieden (grote steden en probleemwijken) en bedrijfssectoren (met name detailhandel) waar sprake is van een cumulatie van problemen. Daar voelen de ondernemers zich vaak in de steek gelaten door de overheid. Dat lijkt vooral te gelden voor de delicten inbraak en diefstal, als er alleen materiële schade is. Vaak krijgen ondernemers te horen dat de politie hieraan geen prioriteit geeft. Gekoppeld hieraan is een veel gehoord geluid dat de kwaliteit van de aangifteprocedure in brede zin en de daaraan gekoppelde informatievoorziening te wensen overlaat.

De afgelopen jaren is door het bedrijfsleven veel geïnvesteerd in allerlei preventieve maatregelen. Zo treft in totaal driekwart van alle bedrijven en instellingen in of bij gebouwen maatregelen ter voorkoming van criminaliteit en treffen vrijwel alle bedrijven met 20 of meer werknemers preventiemaatregelen. Maar ook hier valt winst te boeken. Opvallend is bijvoorbeeld dat bedrijven nog onvoldoende (slechts in 42% van alle gevallen) daadwerkelijk aangifte doen van inbraak. Voor de overige vormen van criminaliteit ligt de aangiftebereidheid op een nog lager niveau. Daar komt bij dat lang niet alle bedrijven bereid zijn om zich ook in samenwerking in te zetten voor het terugdringen van criminaliteit. Ronduit storend zijn de zogenaamde "freeriders" die niet direct of indirect meebetalen aan gezamenlijk genomen preventieve maatregelen op bijvoorbeeld bedrijventerreinen, maar daarvan wel profiteren.

Landelijk onderzoek wijst uit dat er nog veel schort aan beveiliging in het bedrijfsleven. Zo blijkt dat ondernemers vooral investeren in technopreventie: rolluiken, hekwerk, alarmsystemen, slagvast glas, speciale verlichting, cameratoezicht en dergelijke. De praktijk leert dat een dergelijke eenzijdige investering vaak duur en weinig effectief is. Slechts een afgewogen mix van pro-actieve, preventieve en repressieve maatregelen kan tot een gewenst effect leiden.

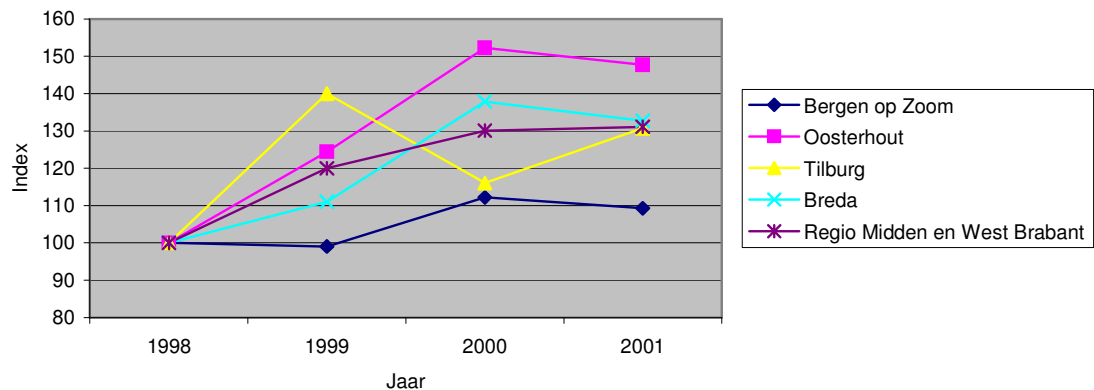
2.5. Regionaal beeld

Criminaliteit en onveiligheid vormen ook een structureel probleem voor bedrijven in Midden- en West-Brabant. Bedrijven zijn hier, net als elders in Nederland, in verhouding tweemaal zo vaak slachtoffer van criminaliteit als burgers. Meer dan de helft van de bedrijven is de afgelopen drie jaar geconfronteerd met criminaliteit. Een kwart van de bedrijven zelfs meerdere malen.

Op basis van politiegegevens³ moet helaas worden geconstateerd dat er zich verontrustende ontwikkelingen van agressief klantgedrag, overlast door jeugd, vandalisme, vernielingen en dergelijke in en om bedrijven in Midden- en West-Brabant voordoen. In 2003 kreeg de regiopolitie 4.845 aangiften van bedrijfsinbraken. Ruim 2.200 ondernemers deden aangifte van winkeldiefstal. Het afgelopen jaar waren er 127 overvallen op bedrijven en 41 pogingen tot overval. Om het beeld compleet te maken: 81% van de overvallers had het gemunt op winkels, benzinepompen, horecagelegenheden en banken.

De ontwikkeling van de bedrijfsinbraken over de jaren 1998-2001 in de politieregio Midden- en West-Brabant wordt in onderstaande grafiek weergegeven. Om de ontwikkelingen in de vier politiedistricten, die de politieregio Midden- en West-Brabant vormen, te vergelijken, is het aantal bedrijfsinbraken in het jaar 1998 geïndexeerd op 100.

Grafiek : Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen
Aantal geregistreerde aangiften, geïndexeerd
in de regio MWB per district in 1998 - 2001

Bron: GIDS

Deze cijfers geven echter maar een deel van de werkelijke omvang van de criminaliteit in en om winkels en bedrijven weer, vanwege de geringe aangiftebereidheid onder ondernemers. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de aangiftebereidheid onder ondernemers in Midden- en West-Brabant sterk afwijkt van de landelijke 42%, zodat een kleine 60% van de overlast en criminaliteit in en om bedrijven in onze regio niet geregistreerd en dus onzichtbaar is !!!

Een nader onderzoek zal zicht moeten geven op de werkelijke omvang en spreiding van criminaliteit en overlast in en rond winkelgebieden, uitgaanscentra en bedrijventerreinen in Midden- en West-Brabant en op de gevolgen die dit heeft voor het veiligheidsgevoel van ondernemers, werknemers en bewoners van onze regio.

³ Bron: Regionaal Kader Politiezorg 2003-2006 Midden- en West-Brabant

3. Over het RPC

3.1. **Structuur**

Het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Midden- en West-Brabant heeft geen formele status en is opgezet in de vorm van een regionale publiek-private samenwerking. In dit platform werken private en publieke partners op regionaal niveau samen aan criminaliteitspreventie en veiligheid voor het bedrijfsleven. Daartoe is op 22 maart 2004 een oprichtingsdocument⁴ getekend tussen de initiatiefnemers van bedrijfsleven en regiopolitie:

- de korpsbeheerder politie Midden- en West-Brabant;
- de korpschef politie Midden- en West-Brabant;
- de voorzitter Kamer van Koophandel Midden-Brabant;
- de voorzitter Kamer van Koophandel West-Brabant;
- de voorzitter MKB Nederland regio Midden-Brabant;
- de voorzitter MKB Nederland regio West-Brabant;
- de voorzitter BZW kring Midden-Brabant;
- de voorzitter BZW kring West-Brabant;
- de voorzitter BZW kring Breda.

De voorzitter van het RPC is de voorzitter van Kamer van Koophandel Midden-Brabant. De secretaris wordt geleverd door de Kamers van Koophandel. De regiopolitie levert de projectleider.

Het platform beslaat de politieregio Midden- en West-Brabant, wat samenvalt met het werkgebied van de Kamers van Koophandel Midden- en West-Brabant. De financiering van het RPC geschiedt door de initiatiefnemers/participanten. Regiopolitie en Kamers van Koophandel nemen de loonkosten van de projectmedewerkers (2 fte's) en het grootste deel van de kantoorkosten voor hun rekening. De overige participanten dragen met een startsubsidie bij aan het platform. Daarnaast zal per activiteit worden bijgedragen.

Het RPC ging van start op 1 april 2004 en is opgericht voor drie jaar (2004-2007). Een evaluatie beslist in 2007 over de voortgang van het project.

Het RPC Midden- en West-Brabant is opgericht in navolging van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC), dat sinds 1992 bestaat. Nederland kent op dit moment 17 Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing (RPC's). Er bestaat overigens geen formele of hiërarchische relatie tussen RPC en NPC of RPC's onderling. Het NPC verstrekt wel een startsubsidie van € 10.000,- aan beginnende RPC's.

3.2. **Missie**

Het RPC Midden- en West-Brabant is *hét aanspreekpunt in de regio voor publiek-private samenwerking op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid voor het bedrijfsleven.*

Vanwege deze missie bevordert, initieert, ondersteunt en stimuleert het RPC publiek-private samenwerkingsprojecten ter beheersing van de op het regionale bedrijfsleven gerichte criminaliteit. Dit resulteert in verschillende taken die uitvoerig staan beschreven in het oprichtingsdocument (bijlage 2).

Hierbij staat de zorg voor het overdragen van relevante informatie, kennis en ervaring naar actoren in het veld centraal, toegespitst op het verzamelen van en informeren over 'best practices'.

3.3. **Doel**

Hoofddoel van het RPC is om bij ondernemers het gevoel van urgentie om collectief de veiligheidsproblemen aan te pakken te bewerkstelligen en te versterken. Daarom krijgen voorlichting en communicatie hoge prioriteit.

⁴ Het oprichtingsdocument en de daarbij behorende startnotitie van het RPC van 16-12-2003 zijn bijgevoegd als bijlage 2.

Daarnaast formuleren de participanten van het RPC een concretere doelstelling: het nastreven van een significante en aantoonbare daling van de overlast en criminaliteit in en rond bedrijven. Om dat te bereiken, kiezen regiopolitie en bedrijfsleven als gezamenlijk doel:

*Een reductie van de criminaliteit tegen het bedrijfsleven met minimaal 20% in 2008.*⁵

Met dit doel wordt aansluiting gezocht bij de doelstellingen zoals neergelegd in de kabinetsnota "Naar een veiliger samenleving" van oktober 2002 en het Actieplan "Veilig Ondernemen" van januari 2004.

Politie, Openbaar Ministerie, de grote steden en het bedrijfsleven hebben afspraken gemaakt om de criminaliteit waarmee het bedrijfsleven te kampen heeft, te reduceren met minimaal 20% in 2008. Dit doel impliceert voor het RPC de intentie om *in 2007* (evaluatietijdstip na 3 jaar RPC) *een reductie van 15%* te hebben bereikt.

3.4. Verantwoordelijkheden

Bovengenoemd doel wil het RPC bereiken door een projectmatige aanpak op lokaal/regionaal niveau, waarbij partijen de krachten gaan bundelen door middel van een publiek-private samenwerking. Dit houdt in dat het RPC de verantwoordelijke partijen actief zal ondersteunen bij de realisatie van structurele samenwerking in criminaliteitspreventie.

Hierbij blijft de politie vooral verantwoordelijk in de publieke ruimte en vinden de ondernemers hun verantwoordelijkheden in de private omgeving.

Daarbij is de focus van de politie primair gericht op de repressie van de criminaliteit (opsporing en vervolging van daders; aanpak veelplegers; goed aangiftesysteem; verhoging pakkans daders). De focus en verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven zijn primair gericht op de preventie van criminaliteit gericht tegen eigen panden, terreinen, werknemers, klanten en producten (effectieve beveiligingsmaatregelen; aanpak interne criminaliteit; melding delicten).

De praktijk leert dat de samenwerking en afstemming tussen deze verantwoordelijkheden op deze manier effectief zijn. De verantwoordelijkheden worden niet afgeschoven, maar worden juist samengevoegd. Door samen te werken kan het effect van de afzonderlijke inspanningen worden vergroot.

Actieve betrokkenheid, verantwoordelijkheidsgevoel en inzet zijn vereisten die gelden voor de betrokken partners.

---

⁵ Hiermee wordt bedoeld: uiterlijk per 31 december 2008.

4. Aandachtsvelden en activiteiten

4.1. Meetbare afspraken

Hierna volgen de aandachtsvelden en per aandachtsveld de concrete activiteiten waarmee het RPC het gezamenlijke doel wil bereiken. Het meerjarenplan vindt zijn vertaling in jaarplannen. Daarom worden de activiteiten uitgesplitst naar de korte termijn (1 jaar: 2004/2005) en de lange termijn (3 jaar: 2004/2007).

Bij de gezamenlijke aanpak van de onveiligheid in Midden- en West-Brabant streeft het RPC naar meetbare afspraken.

Samenwerkingsverbanden zijn nu nog vaak te vrijblijvend. De winst van deze publiek-private samenwerking in het RPC moet zijn dat publieke en private partijen zich sterker aan elkaar verbinden dan voorheen. Dat zou tot uitdrukking moeten komen door te streven naar output-verplichtingen.

Daarbij is van groot belang dat er eerst een bruikbare registratie van aard en omvang en een analyse van de criminaliteit gericht op het bedrijfsleven komt. Een dergelijke analyse, tevens als nulmeting te gebruiken, geeft een goed beeld van de bestaande veiligheidssituatie, op basis waarvan gerichte keuzes kunnen worden gemaakt voor de aanpak van de veiligheidsproblemen en de resultaten van de RPC-inspanningen kunnen worden gemeten en geëvalueerd.

4.2. Aandachtsvelden

Bij de keuze van aandachtsvelden is aansluiting gezocht bij het Veiligheidsprogramma "Naar een veiliger samenleving" en het actieprogramma "Veilig Ondernemen".

De op landelijk niveau gemaakte afspraken moeten immers ook op regionaal en lokaal niveau worden opgepakt.

Daarnaast zijn de uitkomsten van de oriënterende gesprekken met sleutelfiguren in de regio bepalend voor de te kiezen aandachtsvelden.

Het RPC onderscheidt de volgende aandachtsvelden:

- Voorlichting en communicatie
- Regiobrede nulmeting
- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Aanpak "freeriders"
- Aanpak urgente bedrijvenlocaties
- Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan
- ISPS code

4.2.1. Voorlichting en communicatie

De hoofdtaak van het RPC is ondernemers bewust te maken van de veiligheidsrisico's die zij als ondernemer lopen en inzicht te geven in de wijze waarop zij deze risico's kunnen minimaliseren.

De Kamers van Koophandel worden beschouwd als een onmisbare partner bij het realiseren van de voorlichtingstaak. Zij zijn immers dé liaison naar de lokale ondernemers.

Voorgesteld wordt om in 2005 in samenwerking met de KvK's themabijeenkomsten te organiseren over criminaliteitsbeheersing in en rond bedrijven, die passen binnen de projecten van het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Hierbij zou gedacht kunnen worden aan de volgende onderwerpen:

- omgaan met agressie (ook in de "zorg");
- overvalpreventie;
- voorkoming winkeldiefstal;
- fraudepreventie.

Daarnaast zullen RPC en KvK's afspraken maken over de manier waarop vragen van ondernemers zo efficiënt mogelijk kunnen worden beantwoord.

Idealiter zouden de KvK's moeten opereren als frontoffice voor (het backoffice van)

het RPC. In dit kader wordt voorgesteld een rubriek “veel gestelde vragen” te plaatsen op de internetsite van de KvK’s met doorverwijzing naar het RPC.

Target: RPC organiseert in coproductie met de KvK’s themabijeenkomsten over criminaliteitspreventie en veiligheid. RPC maakt gebruik van de 1^e lijns voorlichtingsfunctie van de Kamers van Koophandel.

Termijn: 2004/2007.

4.2.2. Regiobrede nulmeting

In 2004 gaat het RPC van start met een regiobrede nulmeting. Deze nulmeting dient de criminaliteit van het jaar 2004 onder ondernemers in Midden- en West-Brabant in kaart te brengen. Zo mogelijk zal dit onderzoek in samenwerking met het zojuist (juni 2004) opgerichte RPC in Zuidoost-Brabant worden uitgevoerd. Een dergelijk Brabant breed onderzoek heeft vanwege de vele voordelen de voorkeur.

Niet alle ondernemingen zullen worden betrokken bij dit onderzoek. Het onderzoek gaat in op de sectoren industrie, transport, groothandel, detailhandel en horeca. Het onderzoek richt zich niet alleen op strafbare feiten, maar ook op veiligheidsgevoelens.

Voor het aantal strafbare feiten die daders tegen bedrijven hebben gepleegd, worden zowel de ondernemers zelf als de cijfers van de politie geraadpleegd. Voor deze dubbele check is gekozen om ook strafbare feiten die niet tot aangifte bij de politie hebben geleid, mee te wegen.

Dit onderzoek moet leiden tot een overzicht van de criminaliteit per sector/branche, op regionaal en lokaal niveau. De uitkomsten wil het RPC gebruiken om gebiedsgerichte acties op te starten.

Target: RPC maakt een regiobrede analyse van de veiligheidsproblemen in en rond bedrijven op basis van cijfers van de regiopolitie. De analyse wordt aangevuld met een onderzoek (enquête/interview) onder ondernemers met gebruikmaking van de nulmetingen in bestaande KVO-projecten en onderzoeken op bedrijventerreinen.

Termijn: in 2004.

4.2.3. Keurmerk Veilig Ondernemen

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een hulpmiddel om veiligheid te bevorderen.

Het KVO beoogt allereerst de totstandkoming van een krachtig lokaal samenwerkingsverband tussen publieke en private partijen als gemeente, ondernemers, politie en anderen om de veiligheid op een bedrijventerrein of in een winkelcentrum structureel op een hoger plan te brengen. De betrokken partijen stellen met behulp van een risicobeoordelingssysteem een actieplan op met daarin vrijwillige, maar niet vrijblijvende doelen en inspanningsverplichtingen. Als deze zijn behaald, wordt het KVO-certificaat (voor bedrijventerreinen) of de Keurmerkster (voor winkelgebieden) uitgereikt. Ter ondersteuning zijn twee handboeken beschikbaar: het KVO voor winkelgebieden en het KVO voor bedrijventerreinen. Er zijn handboeken voor zowel bestaande bouw als nieuwbouw ontwikkeld.

Het RPC spant zich in voor het breed invoeren van het KVO, waarmee effectief kan worden ingezet op het tegengaan van bijvoorbeeld diefstal, inbraak en vernielingen.

Target: RPC streeft ernaar dat in 2005 aan 2 bedrijventerreinen en 3 winkelgebieden het Keurmerk wordt verleend en dat minimaal 2 bedrijventerreinen en 3 winkelgebieden zijn gestart met een KVO-project.

Termijn: in 2005.

4.2.4. Aanpak “freeriders”

Het RPC onderkent de problematiek van ondernemers die wel profiteren van gemeenschappelijke preventieve maatregelen, maar daaraan niet direct of indirect (door eigen beveiligingsplannen) meebetalen. Vanwege de negatieve uitwerking op de participatiegraad van ondernemers staat de aanpak van deze zogenaamde freeriders hoog op de prioriteitenlijst van het RPC. Gekeken zal worden naar de breedte van het probleem, ervaringen elders en naar de haalbaarheid van diverse opties, vertaald naar bedrijventerreinen en winkelgebieden. Het gaat met name om het kunnen creëren van maximale participatie en betrokkenheid van de ondernemers bij beveiliging op die terreinen of winkelgebieden. Van belang daarbij is dat aan de ondernemers ook diensten kunnen worden verleend, zoals het behartigen van de belangen van die ondernemers bij gemeente en politie.

De mogelijkheden en instrumenten om bijdragen van meelifers en enkel profiterende ondernemers af te dwingen zullen worden geïnventariseerd. Dit zal gebeuren in nauwe aansluiting op het landelijk onderzoek naar de aanpak van freeriders, dat najaar 2004 wordt uitgevoerd in het kader van het Actieplan Veilig Ondernemen. Als oplossingsmogelijkheid zal ook worden gekeken naar de pro's en contra's van oprichting van lokale regelgevende “veiligheidsschappen” voor bedrijventerreinen en winkelgebieden, aansluiting op parkmanagement, evenals de mogelijke betekenis van een constructie naar analogie van een vereniging van eigenaren in een appartementencomplex.

Target: RPC inventariseert in het 4^e kwartaal van 2004 oplossingsrichtingen voor de freerider problematiek. Vervolgens streeft RPC implementatie van oplossingen na, zodat vanaf 2005 elke nieuwe KVO zal worden gevrijwaard van freeriders. In 2007 zijn ook de vóór 2005 KVO-gecertificeerde bedrijventerreinen en winkelcentra gevrijwaard van freeriders.

Termijn: 2004/2005/2007.

4.2.5. Aanpak urgente bedrijvenlocaties

Deze aanpak richt zich op bedrijventerreinen en winkelcentra waar de onveiligheid een acute bedreiging vormt voor alle betrokkenen (ondernemers en omwonenden) en waar alleen een snelle en kordate aanpak voor het behoud van de bedrijvenlocatie kan zorgen.

De aanpak van urgente locaties draait om de snelheid waarmee het project wordt aangepakt, de maatwerk aanpak en de korte termijn waarop wordt getracht resultaten te bereiken.

Per bedrijvenlocatie wordt door de lokale overheid, de ondernemers en de politie een effectieve aanpak ontwikkeld. Te denken valt aan investering in camera's, particuliere beveiliging, hekwerken en extra inzet van politie. Bij succesvolle toepassing, zal vervolgens een KVO-aanpak structureel voor verbetering kunnen zorgen.

De nationale overheid (EZ) heeft hierbij een vliegwielfunctie (financiering en accountmanagement)

In de tweede helft van 2004 wordt in Nederland gestart met 2 pilots, 1 voor winkelcentra en 1 voor bedrijventerreinen. Het werkgebied van RPC Midden- en West-Brabant is in beeld voor de pilot gericht op bedrijventerreinen.

Target: RPC wijst aan en begeleidt één landelijke pilot “Aanpak urgente bedrijvenlocaties”, waarbij de daar aanwezige criminaliteit binnen drie jaar met minimaal 25% wordt teruggedrongen.

Termijn: 2004/2007.

4.2.6. Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan

De horeca is een branche die het van zijn gastvrijheid moet hebben. Helaas hebben terugkerende incidenten (geweld op straat, bedreigingen en intimidatie, vernielingen, overlast) een grote impact op het veiligheidsgevoel. Daarnaast zijn horecabedrijven net als andere bedrijven regelmatig slachtoffer van roofovervallen en inbraak.

De Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU) is in 2003 ontwikkeld om deze problemen in de horeca gezamenlijk het hoofd te bieden. Tilburg was één van de landelijke pilots. De opzet van KVU is vergelijkbaar met die van KVO. De KVU is een methode die de gezamenlijke inspanningen op het gebied van veiligheid in een uitgaansgebied structureert – zoals het toezicht, de openingstijden, het schenkbeleid en de inzet bij calamiteiten.

Het is de bedoeling dat in diverse uitgaansgebieden lokale samenwerkingsverbanden ontstaan in het kader van KVU. Er komt dit jaar een subsidieregeling. Het RPC zal bevorderen dat de KVU als “good practice” breed verspreid wordt.

Target: RPC start in 2005 één KVU-project in Midden- en West-Brabant.

De landelijke doelstelling is 15 projecten.

Termijn: 2005.

4.2.7. ISPS code

Het politieke klimaat in de VS uit zich in een enorme inspanning jegens terrorisme, hetgeen ook geëist wordt van de rest van de wereld.

Na de aanslagen van 11 september 2001 is in internationaal verband direct ná de luchtvaartsector gestart met het leggen van een fundament voor een nieuw beveiligingsregime voor de maritieme sector (havens en zeescheepvaart). Inmiddels is in een record tempo een internationale code, International Ship and Port Facility Security code (ISPS code), tot stand gebracht die van overheden eist dat zij maatregelen invoeren die zeeschepen op zee en in havens moeten beschermen tegen terroristische aanvallen.

De code regelt primair de veiligheidssituatie aan boord van zeeschepen en op plaatsen waar schip en haven samenkomen, de Port Facility ofwel de havenvoorziening. De code heeft echter ook zijn uitwerking op het (verdere) goederenvervoer. In West-Brabant valt bedrijventerrein Moerdijk I met zijn havenfaciliteiten onder de werking van de ISPS-code. Dit geldt ook voor het nabijgelegen nieuwe bedrijventerrein Moerdijkse Hoek, dat voor de aanvoer van goederen gebruik zal maken van de havenfaciliteiten van Moerdijk I.

Het RPC bevordert dat bij het ontwerp van Moerdijkse Hoek rekening wordt gehouden met de beveiligingseisen van de ISPS-code. Volgens planning zal Moerdijkse Hoek zomer 2005 worden aanbesteed.

Target: RPC vraagt bij de ontwerpers van Moerdijkse Hoek aandacht voor de ISPS-code.

Termijn: 2004.

5. Wat gebeurt er al?

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de (al) lopende inspanningen van het bedrijfsleven en de gemeenten in Midden- en West-Brabant om de criminaliteit terug te dringen.

De lopende inspanningen omvatten naast veel beleidsmatige aandacht (bijvoorbeeld rapport Fijnaut: “De Sociale (on)veiligheid in Tilburg in de jaren 1998-2003”) een aantal concrete veiligheidsprojecten. Deze veiligheidsprojecten worden onderverdeeld in drie clusters, t.w.:

- Collectieve Beveiliging Bedrijventerreinen;
- KVO-projecten;
- veiligheid in de horeca.

5.1. Collectieve Beveiliging Bedrijventerreinen

In Midden- en West-Brabant worden zo'n 30 bedrijventerreinen collectief beveiligd en dit aantal breidt zich nog steeds uit.

Preventieve maatregelen zijn noodzakelijk, een collectief beveiligd bedrijventerrein geeft minder kans op criminaliteit. Ondernemers, gemeente en politie nemen gezamenlijk een aantal maatregelen, die erop gericht zijn de bedrijventerreinen “crimineelproof” te maken. Zo worden bijvoorbeeld de groenvoorziening, de verlichting en de ontsluitingswegen getoetst aan veiligheidscriteria en – waar nodig – aangepast. Verder wordt naast het politietoezicht op de openbare wegen en de voor het publiek toegankelijke plaatsen tijdens de “risico-uren” een beveiligingsbeambte belast met het toezicht op de particuliere terreinen en panden. Deze rijdt daartoe van deelnemer naar deelnemer en is bij een alarmering snel ter plaatse.

Door de snelle alarmopvolging en (zo nodig) snelle inschakeling van politie, brandweer, enz. wordt de vervolgschade voor bedrijven verminderd en de pakkans voor daders verhoogd. Het extra toezicht wordt in nauw overleg met de politie uitgevoerd.

Al deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat het aantal inbraken, vernielingen e.d. afneemt, waardoor een veilig en stabiel ondernemersklimaat ontstaat.

Uitgangspunt van deze vorm van beveiliging is uiteraard de collectiviteit, die concreet gestalte krijgt in de oprichting van een stichting voor dit doel. In onze regio zijn op dit ogenblik de volgende stichtingen operationeel:

- Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Breda / SBBB
- Stichting Surveillance Vosdonk / Etten-Leur / SSV
- Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Midden-Brabant / SBBM
- Stichting Beveiliging Industrieterrin Moerdijk / SBIM
- Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Oosterhout / SBBO
- Stichting Collectieve Beveiliging Bedrijventerreinen Roosendaal / SCBR

Deze stichtingen realiseren collectieve beveiligingsprojecten op bedrijventerreinen in de gemeenten waar zij gevestigd zijn.

5.2. KVO-projecten

KVO staat voor Keurmerk Veilig Ondernemen. Het KVO is een certificeringsregeling. Het keurmerk wordt toegekend aan een winkelcentrum (KVO-W) of een bedrijventerrein (KVO-B) wanneer ondernemers samenwerken met gemeente, politie en brandweer om de veiligheid in het gebied te vergroten.

Een keurmerk/certificaat kan worden behaald indien gemeenten, politie, ondernemers en andere betrokkenen gezamenlijk een aantal bewezen effectieve en structurele maatregelen hebben getroffen om de veiligheid structureel op een hoger plan te brengen.

Het Ministerie van Justitie riep in 2002 een stimuleringsregeling Keurmerk Veilig Ondernemen in het leven. Afzonderlijke KVO-projecten komen op basis van deze stimuleringsregeling in aanmerking voor € 35.000,=, mits wordt voldaan aan

vastgestelde voorwaarden.

In onze regio is er al samenwerking in het kader van KVO in de volgende winkelgebieden:

	<i>naam winkelcentrum</i>	<i>status project</i>
1.	De Barones (binnenstad Breda)	in voorbereiding
2.	winkelgebieden in De Hilver: Baarschot, Diessen, Esbeek, Haghorst en Hilvarenbeek	in voorbereiding
3.	Molenstraat en omgeving (Roosendaal)	in voorbereiding
4.	Rucphen	in voorbereiding
5.	Verdiplein (Tilburg)	in voorbereiding
6.	binnenstad/centrum Oosterhout	gestart
7.	Korvelseweg (Tilburg)	gestart
8.	De Berg (Breda – Haagse Beemden)	keurmerk
9.	Westermarkt (Tilburg)	keurmerk
10.	De Els (Waalwijk)	keurmerk
11.	kern van Rijen	gehercertificeerd

KVO-B-projecten zijn er in:

	<i>naam bedrijventerrein</i>	<i>status project</i>
1.	Steenakker Noord (Breda)	gestart
2.	Het Laar (Tilburg)	gestart
3.	Zeehaven en Industrieterrein (Moerdijk)	keurmerk

Afzonderlijke vermelding verdient de aanvraag voor het G30 prijsvraagproject Winkelcriminaliteit in Tilburg-zuid. Een toekomstig KVO-traject maakt deel uit van dit project in voorbereiding.

Om KVO-projecten in het werkgebied van KvK Midden-Brabant te stimuleren en coördineren is de Initiatiefgroep van het Regionaal Project Winkelcriminaliteit Midden-Brabant werkzaam. Hierin participeren de gemeente Tilburg, de politiedistricten Oosterhout en Tilburg, het HBD en de KvK Midden-Brabant.

5.3 **Veiligheid in de horeca**

Het NPC heeft in 2003 de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU) ontwikkeld.

De opzet van KVU is vergelijkbaar met die van KVO; het is echter geen keurmerk.

KVU gaat uit van de samenwerking van partijen om de aantrekkelijkheid van het uitgaansgebied, de leefbaarheid en de veiligheid aldaar te bevorderen. KVU stelt – vergelijkbaar met KVO – eisen aan het structureren van de samenwerking en beoordeelt de samenwerking qua inspanningen en resultaat.

Het is de bedoeling dat in diverse uitgaansgebieden lokale samenwerkingsverbanden ontstaan in het kader van KVU.

In 2004 is een stimuleringsregeling geïntroduceerd.

Om de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan ingevoerd te krijgen, zijn al in de volgende 12 gemeenten in Midden- en West-Brabant zogenaamde Convenanten Veilig Uitgaan / Horecaconvenanten gesloten: Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Tilburg (landelijke pilot), Waalwijk en Werkendam.

De bedoeling was dat in Nederland alle gemeenten van 25.000 en meer inwoners zo'n convenant zouden hebben. In onze regio ontbreken dus nog 2 gemeenten: Dongen en Gilze en Rijen.

6. Beheer

6.1. Samenstelling RPC

Het RPC kent leden, die vertegenwoordigers zijn van de initiatiefnemers. De leden van het platform worden benoemd voor een periode van drie jaar. Vanaf de start zijn de leden:

- mr. M.J.H. Marijnen, wnd korpsbeheerder;
- F.J. Heeres MSPM, korpschef;
- J.A.H. Melis, voorzitter Kamer van Koophandel Midden-Brabant;
- drs. J.W. Schipper, voorzitter Kamer van Koophandel West-Brabant;
- P. van der Westen, namens bestuur MKB, regio Midden-Brabant;
- L.W.P.J.M. Seeuwen, voorzitter MKB, regio West-Brabant;
- R. Zuer, namens bestuur BZW, kring Midden-Brabant;
- ing. J. Lensen, namens besturen BZW, kringen Breda en West-Brabant.

De voorzitter van Kamer van Koophandel Midden-Brabant bekleedt het voorzitterschap. Een lijst van de bestuursleden met adresgegevens e.d. is als bijlage 3 bijgevoegd.

6.2. Personele bezetting en taakverdeling

Het platform wordt ondersteund door drie projectmedewerkers die samen 2 fte's invullen. Een fte wordt ingebracht door de regiopolitie en één gezamenlijk door de beide Kamers van Koophandel.

Namens de regiopolitie wordt Nico Korremans (1 fte) gedetacheerd, namens KvK West-Brabant René de Bruijn (0,6 fte) en namens KvK Midden-Brabant Albert Walda (0,4 fte).

De projectmedewerkers vormen een projectteam, waarbij de hoofdtaken, c.q. de verantwoordelijkheden als volgt worden verdeeld.

Vanwege zijn fulltime beschikbaarheid krijgt Nico Korremans de coördinatie van het projectbureau en wordt daarmee het algemeen aanspreekpunt van het bureau. Albert Walda heeft als secretaris van het RPC-bestuur de verantwoordelijkheid voor bestuursaangelegenheden.

René de Bruijn wordt belast met de eindverantwoordelijkheid voor het actieplan. Zijn functie wordt die van "beleidsadviseur".

Naast deze hoofdtaken zullen de te entameren projecten zowel naar capaciteit als regiokennis onder de projectmedewerkers worden verdeeld.

In bijlage 4 is opgenomen de samenstelling van het projectbureau, aangevuld met praktische informatie als postadres, e-mail, telefoon e.d. Tevens is ter informatie bijgevoegd een lijst met de politiefunctionarissen die zich in de districten bezighouden met veiligheidsprojecten in en rond bedrijven (bijlage 5).

6.3. Financiering

In het eerste jaar (april 2004-april 2005) is voor de uitvoering van het actieplan een bedrag van € 12.000,= (promotie en nieuwsbrieven) beschikbaar. Op dit bedrag moeten de reeds gemaakte uitgaven t.b.v. de presentatievideo nog in mindering worden gebracht.

De begroting 2004/2005 is als bijlage 6 toegevoegd.

De beschikbare middelen voor de jaren 2005 t/m 2007 zijn afhankelijk van de honorering van het bij de provincie ingediende subsidieverzoek. Uitsluitel hierover volgt waarschijnlijk in juli 2004.

De projectbegroting die als basis diende voor deze subsidieaanvraag is ook bijgevoegd (bijlage 7).

6.4. Communicatie

Communicatie is mede dé sleutel tot succes.

Het RPC onderscheidt drie doelgroepen :

- de publiek-private partners met wie samen projecten worden uitgevoerd;
- de actoren in het veld die lokaal al samenwerken bij het op- en aanpakken van criminaliteits- en veiligheidsproblemen;
- de lokale ondernemers.

Bij publiciteit en communicatie zal waar mogelijk Brabant breed, onder andere met gebruikmaking van Omroep Brabant, worden gewerkt. Medio september 2004 zal voor de 1^e maal in samenwerking met RPC Zuidoost-Brabant publiciteit worden gezocht.

Uit oogpunt van efficiency (en kostenoverwegingen) worden de volgende communicatiemiddelen voorgesteld:

- het maken van een A4-tje met "wie-wat-waar" informatie over het RPC (in flyer-vorm);
- het maken van een omslag waarin uiteenlopende informatie kan worden gebundeld (in A4-formaat);
- het verkrijgen van een vermelding op de websites van de KvK's in Midden- en West-Brabant met een link naar een eigen site;
- het starten van een eigen website met algemene informatie over het platform en met daarop periodiek een nieuwsbrief (4x per jaar).

De kosten hiervan zijn niet of slechts ten dele begroot.

Bijlage 1

Overzicht van de gesprekken/interviews met “sleutelfiguren” uit de regio en uit het netwerk van NPC / RPC’s

Deze gesprekken zijn in de maanden april t/m juni 2004 gevoerd ter voorbereiding van het actieplan, deels ook ter kennismaking en deels als introductie van het RPC en de projectmedewerkers.

- Stichtingen Beveiliging Bedrijventerreinen
  - SBBB: J. Maas, secretaris
  - SBBM: R. Zuer, voorzitter
Th. Engels, secretaris
  - SCBR: J. Lensen, voorzitter
Th. Engels, secretaris
- Bestuursleden / achterban
  - MKB Nederland, regio Brabant: J. Griep, regiosecretaris
  - Initiatiefgroep Winkelcriminaliteit: P. v.d. Westen, voorzitter
- NPC / RPC's
  - NPC: G. de Vor, projectmanager
  - RPC Haaglanden: R. v. Calsteren, secretaris
  - RPC IJsselland: R. Memelink, projectcoördinator
  - RPC Rotterdam: J. Meijer, secretaris
- Districten van de politieregio Midden- en West-Brabant
  - district Breda: A. v. Kempen, bouwadviseur
K. Welmers, unithoofd recherche
Ch. v. Dijl, themarechercheur straatroof
en overvallen
  - district Oosterhout: T. v.d. Boer, wnd coördinator integrale
veiligheid
  - district Bergen op Zoom: B. Bakker, politieteam Steenberg
St. de Jongh, coördinator integrale
veiligheid
  - district Tilburg:

Bijlage 5

Coördinatoren integrale veiligheid bij de politie in Midden- en West-Brabant

Binnen de politieregio Midden- en West-Brabant zijn per district speciale functionarissen aangesteld om de veiligheidsprojecten, gericht op bedrijven, te coördineren.

<i>district</i>	<i>naam</i>	<i>postadres</i>	<i>bezoekadres</i>
Bergen op Zoom	Willem de Jong	Postbus 64 4600 AB Bergen op Zoom	Jacob Obrechtlaan 9 4611 AP Bergen op Zoom
Breda	Henk Oprins	Postbus 90102 4800 RA Breda	Mijkenbroek 31 4824 AR Breda
Oosterhout	Ton van den Boer	Postbus 213 4900 AE Oosterhout	Van Oldenneellaan 1 4902 ZA Oosterhout
Tilburg	Stan de Jongh	Postbus 8020 5004 GA Tilburg	Ringbaan Zuid 498a 5026 PA Tilburg